

Resolució de l'Assemblea General Extraordinària del Consell Valencià de la Joventut, celebrada el dia 26 d'octubre de 2019, a València.

PER UNA VISIBILITZACIÓ DE LA SALUT MENTAL ENTRE LA JOVENTUT I PER L'ELABORACIÓ D'UNA ESTRATÈGIA DE SALUT MENTAL PER A LA JOVENTUT

Cada vegada és major el nombre de joves que expressen la seua preocupació per la prevalença de problemes de salut mental com l'alt estrès, l'ansietat, la depressió i altres malalties mentals.

Segons les últimes dades de la Comissió Europea, s'estima que entre el 10 al 20% de les persones joves té problemes de salut mental. A més, el desglossament de dades de l'informe de defuncions per causa de mort a Espanya de l'INE, corresponent al 2017, destaca, lamentablement, el suïcidi com la primera causa de mort externa, sent més destacable en la franja d'edat de 15 a 39 anys.

Segons dades recollides a l'Estratègia Autònoma de Salut Mental (2016-2020) de la Conselleria de Sanitat Universal, una de les àrees d'atenció que requereix de major atenció, és sens dubte la infantil-juvenil. Abans dels 14 anys ja han aparegut la mitat dels problemes de salut mental i als 17 anys el 70%. A més, els problemes de salut mental en la infància i en l'adolescència tenen taxes més altes de problemes mentals en la vida adulta. Per aquest motiu cal invertir en la salut mental de la infància i l'adolescència i amb la col·laboració i participació de tots els sectors implicats, especialment la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives.

El trastorn d'ansietat és, probablement, un dels trastorns més freqüents que condicionen la salut mental dels joves actualment. Segons dades del Centre Reina Sofia sobre adolescència i joventut de 2018, la meitat de les i els joves que van notar símptomes d'algun trastorn, només la meitat va sol·licitar assistència: 29% va demanar assistència a psicòlegs, 20,4% metge de capçalera i 13,6% al psiquiatre; segons les dades el 21,6% de joves presenta quadres d'algun trastorn mental, i només l'11,4% ha sigut diagnosticat.

La detecció precoç en aquests casos és primordial, per la qual cosa la coordinació entre escola, serveis socials, atenció primària de salut i salut mental ha d'estar ben sistematitzada i els professionals de totes les àrees ben formats en la detecció i

Resolució de l'Assemblea General Extraordinària del Consell Valencià de la Joventut, celebrada el dia 26 d'octubre de 2019, a València.

intervencions precoces. Dins de l'educació, els sistemes d'educació no formal són generadors d'eines per a la gestió del comportament i d'adquisició de competències clau, que són definitives per al desenvolupament personal de les persones joves i la seua inclusió social. No obstant això, hui dia, encara no se'ls dóna prou reconeixement.

La bona salut mental dels i les joves determina el desenvolupament psicosocial en la transició a la vida adulta i des del Consell de la Joventut considerem molt necessari visibilitzar com les entitats juvenils són agents facilitadors d'una millor salut mental, espais on les persones joves tenen oportunitats d'aprenentatge a través de l'educació no formal donant als joves l'oportunitat de desenvolupar valors, habilitats i competències diferents de les desenvolupades en el marc de l'educació formal i oferint-los oportunitats positives en el seu desenvolupament psicosocial. No existeixen estudis a Espanya concretament sobre la utilitat de l'educació no formal en la prevenció de l'ansietat i la depressió amb joves que estiguen involucrats en organitzacions de joventut que treballen específicament amb tècniques d'educació no formal.

Per tot això, des del Consell Valencià de la Joventut exigim que:

- Que es realitzen estudis o informes, a través dels quals, s'analitze si les persones joves involucrades en organitzacions de juvenils que treballen amb educació no formal, han generat pràctiques i eines per a afrontar millor l'ansietat i la depressió en comparació amb adolescents que no tenen cap relació ni pràctica amb tècniques d'educació no formal.
- Que es dugen a terme campanyes d'incidència política i pública entre administracions de diferent nivell, consells de la joventut i entitats juvenils, altres actors de la societat civil i mitjans de comunicació, amb l'objectiu de denunciar l'actual invisibilitat respecte a un tema com és la salut mental entre la joventut, les possibles discriminacions o exclusions patides per la joventut en raó al seu estat de salut mental o emocional i la falta de recursos del sistema de salut per a aquest grup de malalties.

Resolució de l'Assemblea General Extraordinària del Consell Valencià de la Joventut, celebrada el dia 26 d'octubre de 2019, a València.

- Que es reivindique que els plans de salut mental contemplen àmpliament el sector juvenil i els plans d'acció tutorial en el nivell de l'ensenyament, recullen accions que contemplen específicament la salut mental i desenvolupament psicosocial de les persones joves; i també especificitats respecte a la salut mental, de manera que patir un trastorn mental no supose un estigma o pèrdua d'oportunitats per a les persones joves i facilitar l'accés als serveis de salut mental a més de comptar amb millors sistemes d'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat que tinga en compte les competències personals més enllà de les merament curriculars.
- Que s'incidisca en el paper com a agents educadors de les entitats juvenils, que des de l'educació no formal, supleixen el dèficit d'oportunitats de desenvolupament psicosocial, oferida des del sistema educatiu.